

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Tóth László ügyvéd (**felperesi jogi képviselő címe**) által képviselt felperes neve (**felperes címe**) felperesnek - a Simonfay Ügyvédi Iroda (alperes címe, ügyintéző: dr. alperes neve ügyvéd) által képviselt Mag. dr. alperes neve (alperes címe) alperes ellen megítélt perköltség megfizetése iránt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2013. december 18. napján meghozott 31.P.20.648/2011/40. számú ítélete ellen az alperes részéről 41. sorszámon előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezéseit helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 107.000 (százhétezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes elsődleges keresete 5.356.600 forint megfizetésére irányult. Állította, hogy az alperest mint megbízott nem számolt el a felperessel szemben a vasúttársaság (a továbbiakban: károkozó) által átutalt kártérítési összeggel. Másodlagos kérelme 4.285.208 forint megfizetésére irányult.

Az alperes az érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Állította, hogy a felperessel szemben az elszámolási kötelezettségének eleget tett, míg a károkozóval kötött megállapodás nem tartozik a felperessel fennállt jogviszonyára. Állította, hogy a keresettel érintett összeget külön megállapodás alapján átalánydíjként fizették meg részére. Arra is hivatkozott, hogy a felperes követelése elévült. Vitatta a kereset összegét, esedékességét és a joghatóság hiányára tekintettel a per megszüntetését is indítványozta.

Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 4.285.280 forintot, ennek 2009. február 13-tól a kifizetésig a késedelemmel érintett naptári félévet megelőző utolsó napon érvényes jegybanki alapkamattal egyező késedelmi kamatát. Ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 480.560 forint perköltséget.

Idézte az Allgemeine Honorar-Kriterien (a továbbiakban: AHK) 1. §-át, a Rechtsanwaltsordnung (a továbbiakban: RAO) 19. §-át, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 355. § (1) és (4), a 479. § (1)-(2) bekezdéseit. Saját joghatóságát a 44/2001/EK rendelet (a továbbiakban: R.) alapján állapította meg, amelyről a per során a 13-I. számú végzéssel határozott. Megállapította, hogy a felek jogviszonyára az 593/2008/EK rendelet alapján az osztrák

jog irányadó, de utalt arra is, hogy a magyar jog és az osztrák jog alapján is alapos a felperes másodlagos keresete. A felek egyező állítása alapján a kártérítésként befolyt összeg 20%-a ügyvédi munkadíjként az alperest illette. A felek előadásait értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felperes tényállítása következetes volt ebben a kérdésben, míg az alperes védekezése ellentmondásos. Értékelte azt is, hogy az alperes 2005. augusztusi levele kifejezetten utalt arra, hogy még ügyvédi díjként is fizetni fog a károkozó 10.000-15.000 eurót. Ezt a felperes úgy értelmezhetette, hogy az ügyvédi díj szintén az ő kárának a része, amely a reparációhoz szükséges költség, így kárnak minősül. A levél alapján a felek nem állapodtak meg olyan tartalommal, hogy az alperest illetné az ellenfél terhére megítélt perköltség. Az alperes nem a károkozó részére nyújtott szolgáltatást, hanem a többi ügyfél javára, így a károkozóval a károsultak javára megítélhető ügyvédi díjak, költségek tekintetében állapodhatott csak meg. Abból a tényből, hogy a levél ellenére a felperes sem a károkozótól, sem az alperestől nem kapott átutalást, az következik, hogy a károkozó által az alperesnek megfizetett ügyvédi költség a kár megtérítésének része volt. A RAO 19. §-a alapján az alperes a felperesre tekintettel átutalt összegből kizárólag az ügyvédi díjat vonhatta le. Az alperes által a károkozó felé kiállított számla nem bizonyítja, hogy az részére teljesített. Nem volt vitás, hogy 19.338 euró folyt be az alpereshez, de az elszámolás hiánya önmagában pénzkövetelésre jogot nem teremt. Az által ügyvédi költségként megfizetett összeg a kár része, és eltérő megállapodás hiányában - az AHK 1. §-a alapján kárként kifizetett és befolyt összegek 20%-ára vonatkozó megállapodásra tekintettel - a 20% díjazás levonásával az a felperest illeti, ezért a másodlagos kereset alapos.

Az AGBG 1486. és 1497. §-ai alapján a 3 éves elévülési idő nem a megbízó által érvényesített igényekre, hanem az ügyvéd követelésére vonatkozik, így az elévülési kifogás megalapozatlan. A 2004 augusztusában kiállított számla alapján kért ügyvédi díj második részlete 2008-ban folyt be az alpereshez, amelynek kifizetésére a felperes 2009 februárjában szólította fel az alperest, így a követelés a 8. nappal, 2009. február 13-tól vált esedékessé. A forintban fizetendő követelés alapján az alperes a Ptk. 301. § (1) bekezdésében meghatározott késedelmi kamatot köteles megfizetni.

Az alperes az ítélet elleni fellebbezésében elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezését és a Pp. 157. § a) pontja alapján a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását, illetőleg a marasztalási összeg 11.602,80 euró összegnek megfelelő forintösszegre való leszállítását, harmadlagosan pedig az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására történő utasítását kérte.

Előadta, hogy az alperes 1990. május 29-e óta tagja a Bécsi Ügyvédi Kamarának. Meghatalmazása az osztrák jogviszonyra terjed ki, míg magyar ügyvédként csak évekkel később, 2007. július 11-én jegyezték be. Idézte az R. 2. cikk (1) bekezdését, a 3. cikk (1) bekezdését, valamint az 5. cikket. Miután az alperes osztrák ügyvéd, és székhelye Bécsben volt, az osztrák bíróság joghatósága az irányadó. Az elsőfokú bíróság azt helyesen állapította meg, hogy a jogvita kizárólag az osztrák jog alapján dönthető el, azonban figyelmen kívül hagyta, hogy az R. szabályai egy meghatározott sorrendiséget állítanak fel alkalmazása során. A fogyasztói szerződésekre vonatkozó rendelkezések csak akkor alkalmazhatók, ha a 15-16. cikkekben foglalt feltételek együttesen, maradéktalanul teljesülnek. Erre utal a 15. cikkben a 4. cikk és az 5. cikk 5. pontjának sérelme nélkül fordulat, amelyre az Európai Bíróság számos ítélete is rámutatott (C-419/11. számú ügy). A 15. cikk (1) bekezdése csak akkor alkalmazható, ha a három feltétel együttesen teljesül, azaz a szerződő felek egyike fogyasztói minőségben jár el, másrészt hogy a szerződést ténylegesen megkössék, harmadrészt pedig, hogy a szerződés az (1) bekezdés a)-c) pontjaiban említett kategóriák egyikébe tartozzon. Jelen esetben a 15. cikk (1) bekezdésében foglalt feltétel nem áll fenn, hiszen az a), b) pontok kétséget kizáróan másfajta jogviszonyokra vonatkoznak. Az elsőfokú bíróság ezért az R. joghatósági szabályainak megsértésével hozta meg a végzést. A nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. tvr. alapján sem áll fenn a magyar bíróság joghatósága. A keresetlevelet tehát a Pp.

130. § (1) bekezdésének a) pontja alapján idézés kibocsátása nélkül el kellett volna utasítani, illetőleg az alperes védekezésére tekintettel a pert meg kellett volna szüntetni.

Állította, hogy a felek nem állapodtak meg a tarifa szerinti munkadíjban, míg a megállapodásnak megfelelő 20% figyelembevételével a felperessel elszámolt. Maga a felperes is úgy nyilatkozott, hogy a megítélt összeg 20%-ában - mint sikerdíjban - állapodtak meg, és úgy nyilatkozott, hogy a per tárgyát képező összeg tekintetében nem volt közöttük megállapodás. A tarifa szerinti ügyvédi munkadíj tekintetében az alperest semmilyen elszámolási kötelezettség nem terhelte. A felek közötti megállapodás kizárólag a megítélt összeg vonatkozásában a sikerdíjra, azaz a 20%-ra jött létre. A megítélt összeg 107.436 eurónak felel meg, és ennek 20%-ával az alperes a felperessel szemben elszámolt. Kiemelte, hogy a felperes teljesen kockázatmentesen adott ügyvédi megbízást a részére. Ezt alátámasztja a felperes jogi képviselőjének 2009. február 4-ei levele is, amely szerint az ügyvédi munkadíj a ténylegesen befolyt kártérítési összeg 20%-a, míg a felperes sosem fizetett külön ügyvédi munkadíjat az alperesnek, csak a kártérítésként megítélt összeg 20%-át vonták le. A károkozó végül a tarifától eltérően - mivel az alperes több személyt is képviselt - egy csomag részeként, kedvezményesebb összeg kifizetését ajánlotta, amelyet az alperes elfogadott. Az elsőfokú bíróság azonban mindezeket a felek közötti megállapodással ellentétes tartalommal értékelte. Azt sem vette figyelembe, hogy a kártérítés és az ügyvédi munkadíj adókötelezettség szempontjából nem azonos jellegű bevétel, az áfa összegét az alperes a számla alapján az osztrák adóhatóság részére megfizette, így ténylegesen 16.115 euró folyt be. Az elszámolás alapját, annak 20%-os áfával csökkentet összege képezhette volna, tehát a felperest akkor is csak 11.602,80 euró illette volna meg. Az elsőfokú bíróság a késedelmi kamat tekintetében figyelmen kívül hagyta az osztrák jogszabályok rendelkezéseit.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyására irányult.

Előadta, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének érdemi döntése és jogi indokolása mindenben helytálló. Kiemelte, hogy az alperes mindvégig ausztriai teljesítésre hivatkozott, ezzel szemben a kapcsolattartás és a levelezés a szerződés teljesítésének időtartama alatt Magyarországon történt, és az alperes helyettese az ügyvédi tevékenységet szintén Magyarországon végezte.

Az elsőfokú ítéletnek a felperes keresetét 4.285.280 forintot és járulékait meghaladó részben elutasító rendelkezése a Polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 228. § (4) bekezdése alapján jogerőre emelkedett, így a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletnek csak az alperes marasztalását tartalmazó rendelkezéseit bírálta felül.

Az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokaival túlnyomórészt a másodfokú bíróság is egyetértett.

Az alperes a fellebbezésében arra helyesen hivatkozott, hogy az R. 4. szakasz 16. cikkének (1) bekezdése csak abban az esetben alkalmazható, ha a 15. cikk (1) bekezdésében szabályozott feltételek egyike megvalósult. Az alperes okiratokkal bizonyította, hogy a szerződéskötés, majd a teljesítés időpontjában az ügyvédi tevékenységének székhelye Ausztriában volt, és a tevékenységhez szükséges hatósági engedélyeket is Ausztriában bocsátották ki, ezért a fogyasztói szerződésekre vonatkozó joghatósági rendelkezéseket a 15. cikk c) pontban meghatározott feltételek fennállásának hiányában a felek jogviszonyára nem lehet alkalmazni.

A felek között azonban megbízási szerződés jött létre, amelyben a megbízott jellemző szolgáltatási kötelezettsége egyrészt a megbízó képviselete, másrészt a megbízóval való elszámolás, amelyet a perben nem vitás adatok szerint az alperesnek Magyarországon, a felperes bankszámlájára kellett

teljesítenie. Az R. 5. cikk (1) bekezdés b) pontjának harmadik fordulata alapján ezért a magyar bíróság joghatósága kétséget kizáróan fennáll, mert a joghatóságot az a hely is megalapítja, ahol a vitatott szolgáltatást nyújtották, vagy ahol azt nyújtani kellett volna (a vitatott kötelezettség teljesítésének helye). A felperes elszámolási kötelezettség teljesítésének követelése iránt érvényesített jogot az alperessel szemben, és a perben vitássá tett szolgáltatási kötelezettség teljesítési helye Magyarország, így a magyar bíróságok joghatósága a Rendelet 5. Cikk (1) bekezdésének b) pontja alapján megállapítható. Mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság - bár eltérő indokkal - helyesen utasította el az alperes joghatósági kifogását és a permegszüntetés iránti kérelmét, amelynek következtében a Pp. 251. §-a a másodfokú eljárásban nem alkalmazható.

Az elsőfokú bíróság azt is helytállóan állapította meg, hogy a felek jogviszonyára és az alperes elszámolási kötelezettségére az osztrák jogot kell alkalmazni, ugyanakkor azt nem vette figyelembe, hogy a szerződéskötés időpontjában (2004 áprilisában) az általa hivatkozott 593/2008/EK rendelet még nem volt hatályban, így a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendeletnek (a továbbiakban: tvr.) a 2009. évi IX. törvény 3. §-ával megállapított 32. §-a sem irányadó. Ennek következtében az alkalmazandó jogot a tvr.-nek a 2004 áprilisában hatályos rendelkezései szerint kell megállapítani. Ennek megítélésénél azonban a megbízási szerződésekre vonatkozó szabályok mellett a szerződésen kívül okozott károkra irányadó rendelkezésekre is figyelemmel kell lenni. A károkozó helytállási kötelezettségére a tvr. akkor hatályos 32. §-a irányadó, azaz a kártérítési felelősségre a károkozó tevékenység helyén és idején irányadó jogot kell alkalmazni (32. § (1) bekezdés), míg a felek megbízási jogviszonyát a tvr. 25. § f) pontja értelmében ugyancsak az osztrák jog szerint kell megítélni.

Az alperes a megbízási szerződés alapján az elszámolási kötelezettségének túlnyomó részben eleget tett. Nem volt vitás, hogy a felek megbízási díjként az alpereshez befolyt kártérítési összeg 20%-ában állapodtak meg. A felek kötelmi hatályú érvényes szerződésen alapuló jogviszonyának lényeges tartalma - az alperest terhelő elszámolási kötelezettség és az őt megillető díj összege tekintetében - egyértelmű. Az alperes elismerte, hogy a per tárgyát képező 19.338 eurót a károkozótól átvette, míg az alperes által 2004. augusztus 31-én írt levél alapján megállapítható tény, hogy ez a kifizetés kifejezetten a felperes kárrendezéséhez kapcsolódik. Feltüntette a felperes nevét, valamint a 107.436 eurónak megfelelő kártérítési összeget, és képviseleti díjként ennek áfával növelt 15%-ára tartott igényt. A felek egyező előadása szerint az alperes a hozzá befolyt kártérítési összegek 20%-ának megfelelő megbízási díj levonása mellett teljesítette az elszámolást, és ezzel egyidejűleg hozzájutott a megállapodás szerinti pénzbeli szolgáltatáshoz is. Mindezekhez képest a felperest a perben további bizonyítási kötelezettség nem terhelte, hiszen a másodlagos kérelmének ténybeli alapját a megállapodás tartalmának, valamint a teljesítések tényének bizonyításával teljes egészében alátámasztotta. A Pp. 164. § (1) bekezdése alapján ezért az alperest terhelte annak bizonyítása, hogy a felperest ért káreseményhez kapcsolódóan a károkozó által átutalt teljes összegből a már teljesített 20%-on felül további 15% megbízási díjra vált jogosulttá.

Az elsőfokú bíróság az alperest a reá háruló bizonyítási kötelezettségről a 2012. október 12-én megtartott tárgyalási határnapon megfelelően tájékoztatta. Az alperes annak ellenére, hogy osztrák illetőségű ügyvéd, az elsőfokú eljárásban csupán hivatkozott a külföldi jogra, azonban a tényállításait sem az alkalmazandó osztrák jog további tartalmának feltárásával, sem egyéb bizonyítási eszközökkel nem támasztotta alá, ezért a Pp. 164. § (1) bekezdéséből eredő bizonyítási kötelezettségének nem tett eleget. Az alperes tényállítása önmagában alkalmatlan annak bizonyítására, hogy a károkozó által kifizetett összegre - annak elszámolása nélkül - igényt tarthat. Mindezek alapján az elsőfokú bíróság a bizonyítékok összességének együttes értékelésével helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felek közötti szerződés alapján az alperes az

elszámolási kötelezettségének nem tett eleget, ezért a felperest megilleti a jogosultság arra, hogy az alperes a részére járó megbízási díj levonása mellett a károkozó által átutalt összeg elszámolását és kifizetését az alperestől követelje. A felek megállapodásának tartalma, valamint a károkozó teljesítése alapján a felperes követelésének fennállása és annak összege az elsőfokú eljárásban egyértelműen és kétséget kizáró módon megállapítható volt, ezért az elsőfokú ítélet hatályon kívül helyezésének a Pp. 252. § (2)-(3) bekezdéseiben foglalt egyetlen feltétele sem áll fenn.

Az alperesnek az ítélet részbeni megváltoztatása iránti fellebbezési kérelme is alaptalan. A felperest megillető kártérítési összeg az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény alkalmazása szempontjából nem minősül ellenértéknek {259. § 6) pont}, míg az alperes elszámolási kötelezettségét egyáltalán nem érinti, hogy a részére kifizetett munkadíj után az általános forgalmi adót az adóhatóságnak mikor és milyen összegben fizette be.

A kifejtett indokok alapján a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése értelmében - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján visszautalva annak túlnyomó részben helyes indokaira - helybenhagyta. Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó 78. § (1) bekezdése értelmében köteles a felperes ügyvédi munkadíjban felmerült másodfokú perköltségeit megfizetni, amelynek mértékét a másodfokú bíróság a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (2) és (5) bekezdései alapján állapította meg.

Budapest, 2015. március 24.

. Hóbl Katalin s.k.
a tanács elnöke

Dr. Bleier Judit s.k.
előadó bíró

Egriné dr. Salamon Emma s.k.
bíró

A kiadmány hitelül: